Bekendtgørelse og vejledning om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land

26. februar 2025

VE-rejseholdets frokostmøde

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Dagsorden

01 Baggrund

02 Solcellebekendtgørelsen

03 Solcellevejledningen

04 Solcelleeksempelsamling

05 Anbefalede minimumsafstande til beboelse

06 Spørgsmål

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Baggrund

Bekendtgørelse og vejledning om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land

Aftale af 15. juni 2022 - Opfølgning på evaluering af planloven

For at understøtte en forudsigelig og helhedsorienteret tilgang til planlægning for solcelleanlæg blev det med aftalen besluttet at udarbejde en bekendtgørelse og en dertilhørende vejledning for opstilling af store solcelleanlæg i det åbne land.

- ✓ Bekendtgørelsen er trådt i kraft den 1. juni 2024.
- ✓ Vejledningen er udgivet på Retsinformation og Planinfo i december 2024.
- ✓ Eksempelsamling om opstilling af solcelleanlæg i det åbne land er offentliggjort i januar 2025.

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Solcellebekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 440 af 3. maj 2024 om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land

- ✓ Sikre at alle kommuner har retningslinjer for lokalplanpligtige (store) solcelleanlæg, så en forudsigelig og helhedsorienteret tilgang understøttes. (§ 3)
- ✓ Retningslinjer vedtages ved førstkommende kommuneplanrevision (såfremt kommunen ikke allerede har retningslinjer). (§ 7)
- ✓ Anbefalinger til hensyn der kan varetages, når retningslinjerne udarbejdes. (§ 3)
- ✓ Understrege hensyn til bl.a. kystnærhedszonen, natur- og landskabsinteresser, som allerede gælder i dag og fastsætte anvisninger til solcelleplanlægningen i relation hertil. (§§ 4-6)

Solcellebekendtgørelsen

Formål og afgrænsning (§ 2)

Ved planlægning for solceller skal kommunerne:

- ✓ På den ene side tage hensyn til muligheden for at udbygge energiproduktion og energiforsyning,
- ✓ På den anden side tage hensyn til nabobeboelse, natur, landskabsinteresser, kulturhistoriske værdier, Forsvarets interesser, geologiske interesser, jordbrugsmæssige interesser og offentlighedens adgang til naturen.

- ✓ Ved et solcelleanlæg forstås paneler, stativer, invertere og transformere, herunder en eventuel teknikbygning, et eventuelt hegn og eventuel afskærmning, herunder beplantningsbælter, som opstilleren etablerer i forbindelse med et solcelleanlæg.

Solcellebekendtgørelsen

Retningslinjer (§ 3)

- ✓ Der er ikke krav om, hvordan retningslinjerne skal udformes. Retningslinjerne kan være af generel karakter eller indeholde konkrete udpegninger.
- ✓ Planlægning for opstilling af lokalplanpligtige solcelleanlæg bør altid ske på baggrund af en konkret vurdering af forholdene på den pågældende lokalitet.
- ✓ Af hensyn til nabobeboelser indeholder § 3 forskellige anbefalinger om afstande, der bør overholdes for at undgå, at naboer blive tæt omkranset af solceller. Derudover bør der som altovervejende hovedregel etableres afskærmende beplantning, hvis solcelleanlæg placeres i nærheden af beboelse.
- ✓ Da der er tale om anbefalinger, indebærer bekendtgørelsen hverken en pligt for kommunalbestyrelsen til at stille afstandskrav i kommuneplanens retningslinjer – eller til at stille krav om netop de minimumsafstande, der foreslås i bekendtgørelsen.

Solcellevejledningen

Vejledning nr. 10047 af 6. december 2024 om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land

- ✓ Bidrage til, at bekendtgørelsens bestemmelser udmøntes på bedste vis i kommunernes planlægning.
- ✓ Understøtte den brede formålsbestemmelse i bekendtgørelsen og udgøre en samlevejledning, der understøtter en helhedsorienteret tilgang.

Bidrag fra bred række af ressortmyndigheder

Vejledningen giver et samlet overblik over gældende ret og administrativ praksis på mange forskellige ressortområder.

- ✓ Der er modtaget bidrag fra ressortmyndighederne på de forskellige områder, bl.a. Energistyrelsen, Miljøstyrelsen, Landbrugsstyrelsen, og nu Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandplanlægning, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Trafikstyrelsen, Vejdirektoratet.
- ✓ De særlige regler i kystnærhedszonen er beskrevet med bidrag fra Planklagenævnet.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Solcellevejledningen

Del 1. Planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land

I del 1. fokuseres på regler i medfør af:

- ✓ Solcellebekendtgørelsen - navnlig hensyn til nabobeboelse
- ✓ Planloven - med fokus på nye regler som opfølgning på planlovsaftalen 2022, herunder lokalplan med dispensation fra bygge- og beskyttelseslinjer, krav om redegørelse for elproduktion m.v. fra lokalplanpligtige solcelleanlæg
- ✓ Samplacering af solceller, vindmøller og Power-to-X-anlæg

Derudover gennemgås øvrige regler og processer med relevans for solcelleplanlægningen, herunder:

- ✓ Miljøvurdering
- ✓ Nettilslutning
- ✓ Ordninger til fremme af vedvarende energi

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Solcellevejledningen

Del 2. Beskyttelses- og benyttelsesinteresser med betydning for solcelleplanlægningen

I del 2. beskrives og udfoldes de væsentligste beskyttelses- og benyttelsesinteresser under en række hovedtemaer:

- ✓ Natur og Miljø, herunder beskyttelse af natur og vandmiljø
- ✓ Kulturarv og Landskab, herunder de særlige regler i kystnærhedszonen
- ✓ Hensyn til nationale og regionale anlæg, herunder hensyn til energiforsyning og Forsvarets interesser
- ✓ Vækst og Erhverv, herunder landbrugsmæssige interesser og lavbundsjorder

Vejledningen afspejler, at mange af de interesser og hensyn, der skal afvejes i solcelleplanlægningen er nationale interesser i kommuneplanlægningen.

Jf. oversigten over nationale interesser i kommuneplanlægning.

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Solcelleeksempelsamling

- ✓ Energistyrelsen har parallelt været tovholder på arbejdet med en eksempelsamling om opstilling af solcelleanlæg, der udgives samtidig med vejledningen.

- ✓ Mens vejledningen overvejende beskriver gældende ret og lovgivningskrav fokuserer eksempelsamlingen på konkrete løsninger og afvejninger i planlægningen for solcelleanlæg.

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Anbefalede minimumsafstande til beboelse

Bekendtgørelsens anbefalinger til minimumsafstande, når retningslinjer udarbejdes (§ 3, stk. 2, nr. 2-5):

- ✓ I forhold til *landsbyer, sommerhusområder og kolonihaveområder* anbefaler bekendtgørelsen en afstand på 150 meter til solcellerne.
- ✓ Hvis solcellerne kun skal opstilles på én side af *en fritliggende beboelse*, anbefales minimum 150 meters afstand.
- ✓ Hvis solceller opstilles på to sider af *en fritliggende beboelse* - eller yderligere én side - bør afstanden være mindst 300 meter.
- ✓ For at tage hensyn til, at en beboelse ikke bliver helt omkranset af solceller, anbefaler bekendtgørelsen, at der bør sikres en afstand på mindst 750 meter, hvis der planlægges for opstilling af solceller på tre eller flere sider af *en fritliggende beboelse* - eller yderligere én side eller flere sider.

Anbefalede minimumsafstande til beboelse

Anbefalingerne har til formål at tydeliggøre, at kommunalbestyrelsen i sin planlægning bør tage højde for, om der er tale om:

- ✓ Fritliggende beboelse eller spredt beboelse i det åbne land, hvor der aktuelt ikke er solcelleanlæg i nærheden og der således planlægges for første gang, jf. solcellevejledningens figur 1 i afsnit 2.1.3 om Nabohensyn.

- ✓ Fritliggende eller spredt beboelse i det åbne land, hvor der nu planlægges for yderligere ét eller flere solcelleanlæg i nærheden af samme beboelse, jf. solcellevejledningens figur 2 og figur 3 i afsnit 2.1.3 om Nabohensyn.

- ✓ Da der er tale om anbefalinger, indebærer bekendtgørelsen hverken en pligt for kommunalbestyrelsen til at stille afstandskrav i kommuneplanens retningslinjer – eller til at stille krav om netop de minimumsafstande, der foreslås i bekendtgørelsen.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Anbefalede minimums-afstande til beboelse

- ✓ Ved et solcelleanlæg forstås paneler, stativer, invertere og transformere, herunder en eventuel teknikbygning, et eventuelt hegn og eventuel afskærmning, herunder beplantningsbælter, som opstilleren etablerer i forbindelse med et solcelleanlæg, jf. §2, stk. 2 i bekendtgørelsen.
- ✓ Beboelse: bygninger, der er registreret som beboelse i Bygnings- og Boligregistret, jf. § 3, stk. 2, nr. 3-5 i bekendtgørelsen.
- ✓ Når bekendtgørelsen omtaler afstanden fra et solcelleanlæg, er det altså afstanden fra anlægget inkl. eventuelle hegn og afskærmning som f.eks. beplantningsbælter, som anbefales medtaget når der skal beregnes afstand til beboelse.

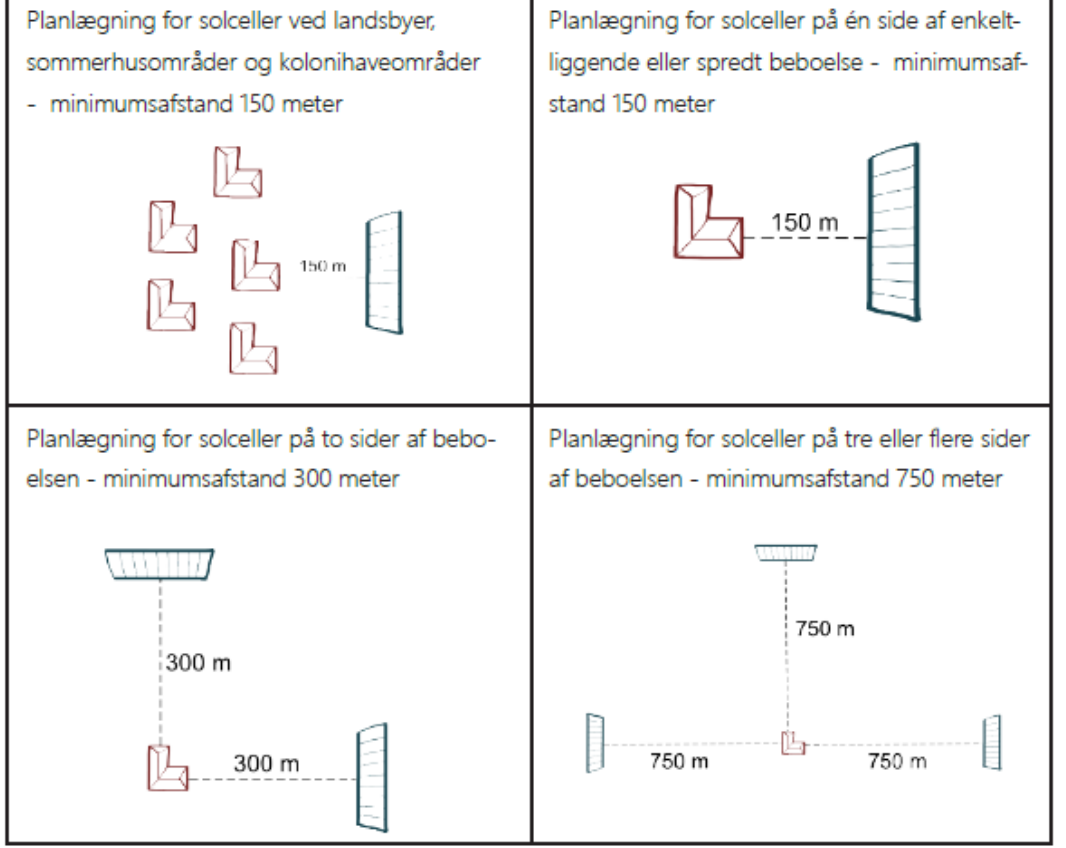

*Figur 1. Illustration af minimumsafstande, der bør iagttages, når der planlægges for solcelleanlæg ved landsbyer, sommerhusområder og kolonihaveområder eller planlægges **første gang** på hhv. én, to eller flere sider af enkeltliggende eller spredt beboelse.*

Anbefalede minimumsafstande til beboelse

- ✓ Der bør som altovervejende hovedregel etableres afskærmende beplantning, hvis solcelleanlæg placeres i nærheden af beboelse, medmindre f.eks. andre bygninger, terrænforhold eller skov udgør en permanent visuel barriere, eller der er indgået aftale om opkøb med henblik på nedlæggelse af sådanne beboelser, , jf. § 3, stk. 2, nr. 6.

- ✓ Bekendtgørelsen har en selvstændig anbefaling om, at afstanden mellem nabobeboelse og et solcelleanlæg i forskellige situationer kan være mindre på baggrund af en konkret vurdering af de lokale forhold, herunder hvor ejeren og en eventuel lejer af beboelsen er indforstået med den kortere afstand, eller hvor der er indgået aftale om opkøb med henblik på nedlæggelse af beboelsen, eller hvor f.eks. andre bygninger, terrænforhold eller skov udgør en permanent visuel barriere, jf. § 3, stk. 3.

- ✓ Denne bestemmelse (§ 3, stk. 3) kan generelt tages i anvendelse i den konkrete planlægning uanset, om den fremgår af kommuneplanens retningslinjer.

Intermezzo

PLAN 22+

TIMING AF MILJØVURDERINGEN IFT. PLANLÆGNINGEN

https://plan22.dk/miljoevurdering

Webinar på Plan 22+ af Lone Kørnøv, som fortæller om miljøvurdering og strategisk planlægning.

Det handler om at se miljøvurderinger som et aktivt værktøj, når den grønne omstilling og reduktion af CO2 skal inddrages i planlægningen. Bl.a. gennemgås perspektiver om timingen af miljøvurderingen ift. planlægningen, og hvordan miljøvurdering generelt kan bruges mere proaktivt.

Stor relevans ift. bl.a. visuel påvirkning og landskab

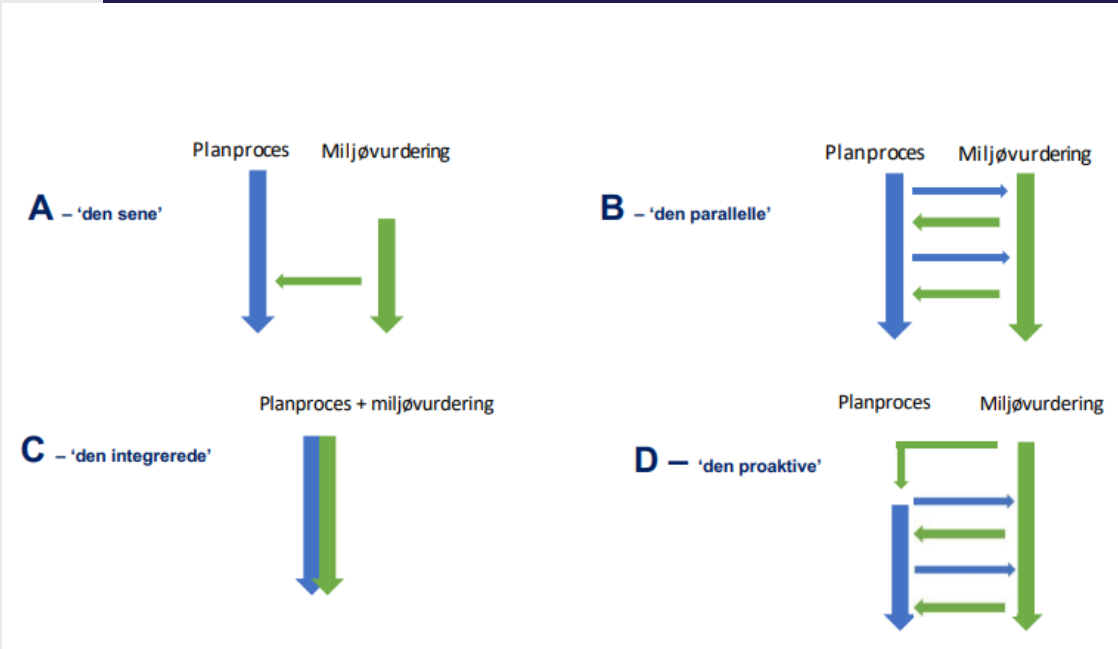

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Anbefalede minimumsafstande til beboelse

Fritliggende eller spredt beboelse, hvor der nu planlægges for yderligere ét eller flere solcelleanlæg i nærheden af samme beboelse, jf. figur 2 og figur 3 i vejledningens afsnit 2.1.3 om Nabohensyn.

- ✓ Kommunalbestyrelsen har mulighed for at finde den bedst mulige lokale løsning efter en konkret vurdering i de enkelte tilfælde.
- ✓ Kommunalbestyrelsen har således for eksempel mulighed for i sin planlægning at tage højde for oplysninger om, at der kunne være ønsker om flere solcelleanlæg i nærheden af en beboelse.
- ✓ Kommunalbestyrelsen foretage en helhedsvurdering af, i hvilken afstand solcelleanlæg skal placeres fra beboelse.

- ✓ Det er nabohensynet kommunen bør afveje, når kommunen skal vurdere betydningen af tilstedeværelsen af eksisterende eller pågående planlægning til solcelleanlæg på en eller flere sider af en beboelse.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

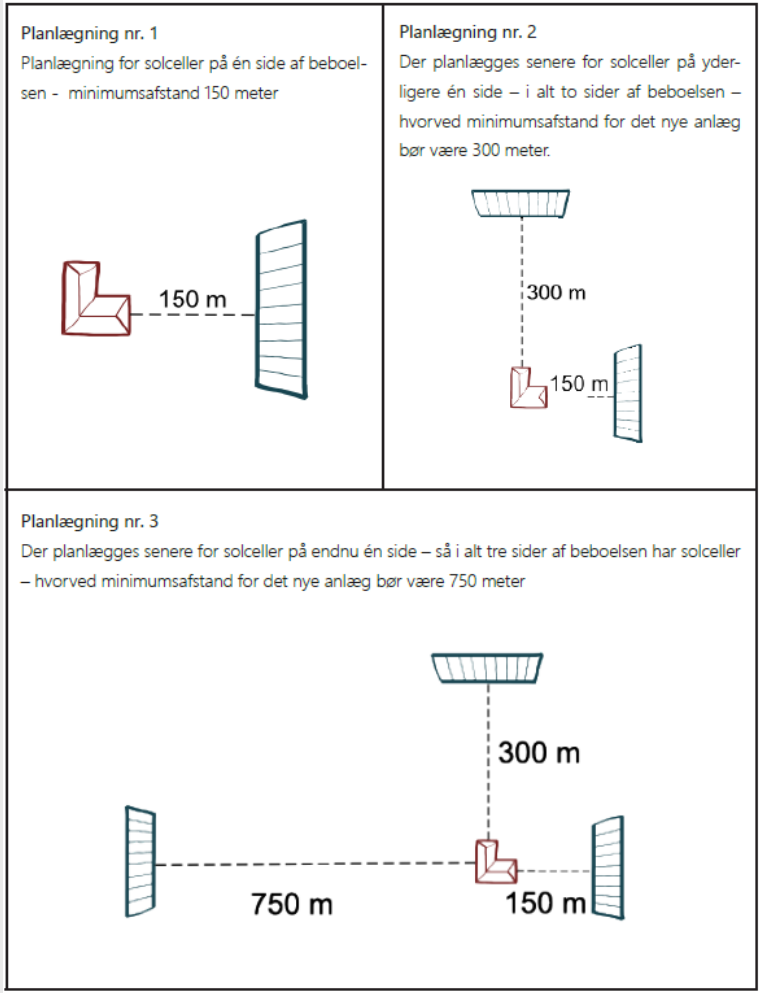

Figur 2. Illustration af minimumsafstande, der bør iagttages, hvis der gradvist planlægges for yderligere solceller ved enkeltliggende eller spredt beboelse.

Anbefalede minimumsafstande til beboelse

Jf. figur 3 i vejledningens afsnit 2.1.3 om Nabohensyn

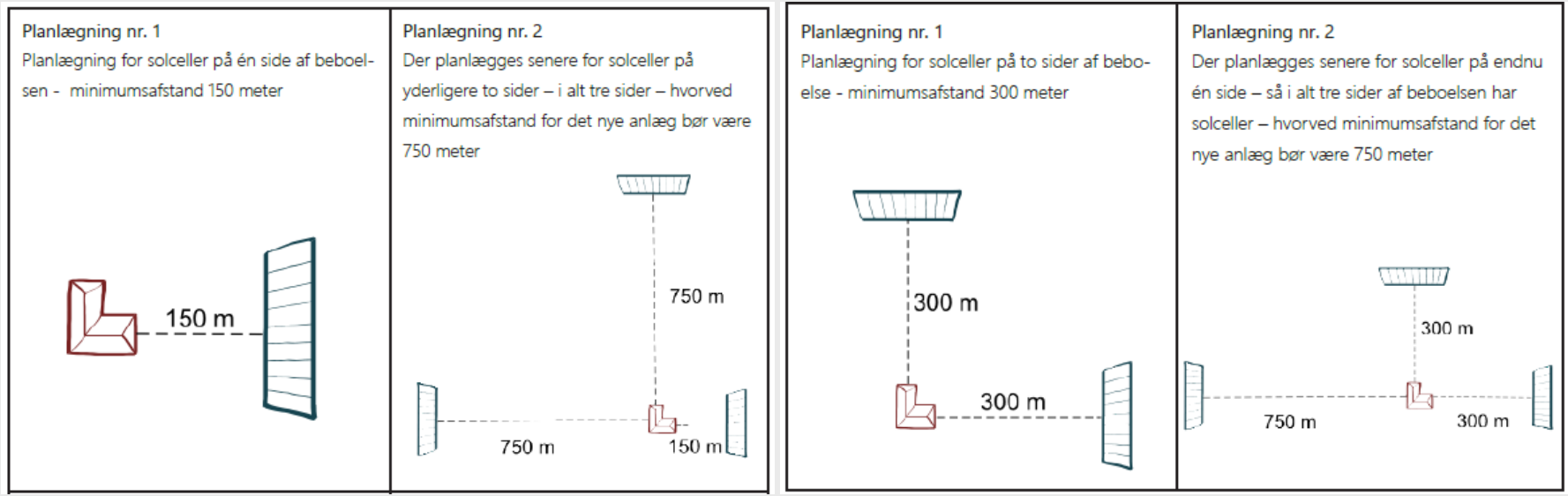

Figur 3. Illustration af scenarier for minimumsafstande, der bør iagttages, hvis der ad flere omgange planlægges for yderligere solceller ved enkeltliggende eller spredt beboelse.

Spørgsmål

Plan- og Landdistriktsstyrelsen kan kontaktes på plst@plst.dk

VE-rejseholdet kan kontaktes på ve-rejseholdet@ens.dk